

Täysistunto

Torstai 4.2.2016 klo 15.59—21.43

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ympäristönsuojelulain ja jätelain 89 ja 108 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 147/2015 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään ympäristövaliokuntaan.

Keskustelu

20.07 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Koetan olla hyvin ripeä. — Tässä on koottu useista eri tarpeista lähteviä lakiesityksiä yhteen nippuun. Kaksi näistä liittyy siihen, että meillä on ollut puutteellisesti toimeenpantua EU-lainsäädäntöä eli esitykset osallistumisoikeudesta ympäristömeludirektiivin täytäntöönpanon täydentämiseen ja niin edelleen ja sitten aluskierrätysasetuksen täytäntöönpanoon liittyvät ehdotukset. Nämä ovat vain tämmöistä, että hienosäädetään meidän lainsäädäntöä, että ei tarvitse EU:n enempää naputtaa. Niillä ei ole kovin suurta käytännön merkitystä.

Sitten tämä kolmas osio tässä paketissa liittyy taas sarjaan byrokratian purku. Eli kun edellisellä hallituskaudella ympäristönsuojelulakia muutettiin sillä tavalla, että alle 10 hehtaarin turvetuotantoalueet tulivat ympäristöluvituksen piiriin, niin valitettavasti siinä tehtiin semmoinen vähän niin kuin taannehtiva juttu, että myös ne tuotannossa jo olevat alueet pistettiin hyvin pikaisella aikataululla hakemaan lupa sille olemassa olevalle toiminnalleen, ja tähän nyt tällä kyseisellä lailla tuodaan selkiytystä ja helpotusta. Eli lykätään tätä lupien hakuaikaa viisi vuotta eteenpäin, jolloin on mahdollista, että olemassa oleville pienille turvetuotantoalueille — jos viiden vuoden aikana esimerkiksi se alue on loppuun nostettu — ei tarvitse lähteä lupaa hakemaan tai viisi vuotta on aikaa sillä toimijalla miettiä, kannattaako tälle pienelle alueelle lupaa ylipäänsä hakea. Eli tässä on puhtaasti tällaisesta toiminnan järjeistämistä kyse. Edelleenkin sitten uudet alueet, niin pienet kuin suuremmat, tulevat olemaan ympäristöluvituksen piirissä, ja sitten taas näitä lupajärjestelmien kehittämisiä pohditaan tulevissa esityksissä. Mutta tässä vältytään siltä, että olemassa oleville alueille ei tarvitse lähteä hakemaan lupaa, vaan tulee riittävän pitkä siirtymäaika, jotta toiminnan harjoittajat voivat miettiä, mitä näille alueille tehdään.

20.09 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Tämä ympäristönsuojelulain muutosesitys on laaja, mutta tarkoitukseni oli kiittää ministeri Tiilikaista tästä nimenomaan jo toiminnassa olevien turvetuotantoalueitten luvituksen muutoksesta, joka todennäköisesti jopa lopullisesti poistaa tätä turhaa byrokratiaa, kun noita alueita ilmeisesti pystytään nosta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2016 vp

maan loppuun tuohon määräaikaan mennessä. On tietysti tarpeetonta vaatia tämmöisille toiminnassa oleville pienille alueille ympäristölupaa. Se on kustannuskysymys yrittäjälle, ja tietokin tästä vaatimuksesta ilmeisesti kulkee aika huonosti tuonne yrittäjille. Nyt tätä määräaikaa pidennetään tuonne syyskuuhun 2020, ja toivottavasti se nyt sitten osoittautuu riittäväksi.

20.10 Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Varmasti voimme olla kaikki yhtä mieltä siitä, että muilta osin kuin turpeen osalta tämä on ihan selvästi lainsäädäntöä, joka on hyvinkin teknistä. Mutta on aika vaikea olla samaa mieltä tästä kohdasta, että kun nyt uuden ympäristönsuojelulain mukaan myös pienten, enintään 10 hehtaarin turvesoiden tulee hakea toiminnalleen ympäristölupaa, niin nyt kun nämä toiminnanharjoittajat eivät ole sitä syystä tai toisesta voineet tehdä, sitten pidennetään tätä viiteen vuoteen. Jos on kysymys jostain käytännön asiasta, niin ehkä se ymmärrettäisiin, että tuo pidennys olisi vaikka vuosi, jolloin tätä voitaisiin hakea, ja ei varmasti olisi kovinkaan suuri ongelma, jos esimerkiksi näitä pieniä turpeennostoaloja olisi hyvin harvakseltaan, mutta jos niistä muodostuu jollekin alueelle esimerkiksi isoja alueita lähekkäin olevista pienistä turpeennostoalueista, niin miten tähän sitten suhtaudutaan? Kysymys on kuitenkin aikamoisesta vesiensuojeluasiasta, niin kuin tiedetään, tässä turpeennostossa. Sitten tässä on tietysti vielä sellainenkin puoli, että ministeri on luvannut tämän näille yrittäjille ja se on sitten otettu tähän lainsäädäntöön ilman, että minkäänlaista asiantuntijakuulemistä tässä olisi toteutettu. Eli kysyn arvoisalta ministeriltä: miten tässä nyt on mietitty esimerkiksi sitä, jos useita näitä pieniä turpeennostoalueita sattuu sitten jollekin vesistöalueelle, ja minkälaisista uhkista se (Puhemies koputtaa) tuottaa tässä tilanteessa?

20.12 Mikko Savola kesk: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Myllerillä nähtävästi on tällainen alue tiedossa, kun sitä noin vahvana esimerkkinä näyttää.

Tämä uudistus on erittäin hyvä ja tarpeellinen nimenomaan liittyen näiden pienten turvetuotantoalueiden luvitukseen. Onhan se nyt käsittämätön tilanne, että kun on tuotannossa oleva alue, niin tavallaan takautuvasti siihen tulisi tuhansien eurojen ylimääräinen maksu, mihin yrittäjä ei itse ole pystynyt varautumaan aloittaessaan sitä toimintaa. Sitähän tällä nyt halutaan korjata, sitä ehkäpä jopa, sanoisin, tarkoituksenhakuista asiaa, joka edellisen hallituksen aikana tuonne lainsäädäntöön oli lipsautettu mukaan. Tuo summa oli 8 040 euroa, ja tuommoisella alle 10 hehtaarin nevalle se on käytännössä koko vuoden tuotannon määrä, eli se olisi lopettanut tämän tuotannon hyvin monelta alueelta kokonaan. Se viesti on kyllä vahvasti tuolta yrittäjäpiiristä tullut.

Mitä tulee ympäristönsuojeluun, niin kyllä, suojelun täytyy näissä silti olla kunnossa. Jos menneillä vuosikymmenillä on tehty virheitä, niin niitä samoja virheitä ei pidä toistaa, ja sen takia siinä, kun tuotantoalueiden vesiä käsitellään, sen lopputuloksen tulee ratkaista, että niiden tulee olla puhtaassa kunnossa. Näinhän nykyään myös toimitaan.

Haluaisin ministeri Tiilikaiselta vielä kysyä siitä, että kun nyt nämä lupamaksut ovat olleet samansuuruiset oikeastaan nevan koosta riippumatta, niin mitä muutoksia tähän on tehty tai ollaan tekemässä. Tullaanko porrastamaan sen mukaan, kuinka suuri alue on kyseessä?

20.14 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Jatkan kehumista ympäristöhallinnon osalta tästä turhan byrokratian purkamisesta, sillä tätähän tämä esitys todellakin on.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2016 vp

Nyt sitten tässä omassa puheenvuorossani kiinnitän huomiota erityisesti tähän turveasiaan, josta nyt muutenkin on jo keskusteltu. Elikkä ympäristönsuojelulain siirtymäsäännöstä muutettaisiin pienten turvetuotantoalueitten osalta. Esityksen mukaan viidellä vuodella pidennettäisiin määräaikaa, jonka kuluessa eräiden enintään 10 hehtaarin turvetuotantoalueiden tulee hakea toiminnalleen ympäristölupaa. Esitys osoittaa maalaisjärkeä pienten turvesoiden tuotantoa kohtaan. Lupien hakeminen aiemmin säädetyssä määräajassa ei ole toiminut toivotulla tavalla, ja tieto luvanhakuvelvoitteesta ei ole kulkenut riittävän tehokkaasti. Osa turpeenottajista on aikeissa lopettaa toimintansa muutaman vuoden sisällä.

Sitten turpeesta muuten: Turve on kotimainen hitaasti uusiutuva energianlähde. Se ei minun näkemykseni ja monien tutkijoidenkaan mukaan ole todellakaan fossiilinen polttoaine, kuten se on tietyissä paikoissa määritelty, mutta kuitenkin se tulee olemaan osa suomalaista energiantuotantoa luultavasti vielä pitkän aikaa. Tässä tapauksessa siirtymäajan pidentäminen pienten turveyksiköiden osalta on kohtuullinen ratkaisu.

Ja sitten vielä täsmennän sen asian, että vaikka lupaa ei näille pienille alueille ole tarvittu, niin todellakaan ei luontoa eikä vesistöä saa missään tapauksessa pilata. Elikkä nämäkään tapaukset eivät ole saaneet pilata luontoa.

20.16 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Niin kuin osa puhujista jo edellä on todennut, muut muutokset tässä hallituksen esityksessä ovat ihan kannatettavia, mutta tätä pienten turvetuotantoalueiden muutosta itse en pidä hyvänä. (Mikko Savola: Miksi?) Enkä pidä hyvänä myöskään sitä, että — niin kuin tässä keskustelussa on käynyt esille sekä ministerin puheenvuorossa että nyt sitten joidenkin tätä muutosta kannattavien edustajien puheenvuoroissa — itse asiassa taka-ajatus olisikin se, että käytännössä vapautetaan lupavelvoitteista ne toimijat, jotka jo ennestään ovat kaivaneet turvetta alle 10 hehtaarin soilta.

Ymmärtäisin vuoden pidennyksen tähän lupamääräaikaan. Se ei sinänsä ole mitenkään tavatonta, että tieto ei toimijoita ole tavoittanut. Mutta olisi kohtuullista olettaa, että nyt se tieto on nämä toimijat tavoittanut, jolloin vuoden lisäaika olisi sopiva kädenojennus heille, että he pystyvät lain velvoitteet toteuttamaan.

Edellisen hallituksen aikanahan tuli turpeennoston vesistövaikutuksista hätkähdyttävää uutta tietoa, kun paljastui, että mittaukset, joiden nojalla esimerkiksi Vapo ilmoitti, mitkä nämä vesistöpäästöt ovat, on tehty kaikkina muina aikoina paitsi silloin, kun niitä päästöjä eniten tulee. Eli kevättulvien aikana tulee eniten näitä orgaanisen aineen päästöjä vesistöihin, mutta nämä jaksot puuttuivat näistä Vapon mittauksista, (Puhemies koputtaa) mikä oli myös Vapon tiedossa. (Puhemies: Aika!) Eli turpeennoston vesistövaikutuksiin ja luvituksiin pitää suhtautua vakavasti.

20.18 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämä on jälleen esimerkki normienpurusta, mutta samalla — kun tässä ministeri Tiilikainen on paikan päällä ja vesistöjen kunto on hallitusohjelmankin mukaan tärkeä asia — haluaisin kysyä, että sen lisäksi, kun meillä on kiertotalouden hankkeita, joissa ravinteita pyritään saamaan kiertoon, pois rehevöittämästä vesiä, niin yhdyskuntajätevesilietteestä kuin ehkä tehostetusta lannan käytöstä, onko mahdollista saada tällaisia pilottihankkeita myös tältä turvetuotantopuolelta, niin että saisimme uusia menetelmiä käyttöön. Mielestäni kaiken uuden turvetuotannon, mitä nyt aloitetaan, pitää kestää päivänvalo joka kohdassa. Totta kai kotimaista energiaa täytyy käyttää ja haluamme sitä käyttää, mutta ei vesistöjen kustannuksella. Tämän täytyi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2016 vp

si olla itsestäänselvä asia. Aivan kuten metsäteollisuus aikanaan 1980-luvulla otti härkää sarvista kiinni ja laittoi vesistöasiansa kuntoon, minkä jälkeen kenelläkään ei ole ollut nokan koputtamista näissä asioissa, niin toivoisin, että tuossa turvepuolella uusilla innovaatioilla pistetään homma kuntoon.

20.19 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Juuri näin, niin kuin edustaja Kalmari sanoi, että metsäteollisuus aikanaan omassa historiassaan aiheutti valtavia vesistö päästöjä puunjalostusprosessin takia, ja se on sitten pantu nyt kuntoon uudella tekniikalla, jopa niin hyvin, että esimerkiksi Uimaharjun sellutehdas ottaa Pielisjoesta vettä, jonka se käyttää prosessiin ja puhdistaa sen jälkeen, tietenkin nykyaikaisilla menetelmillä, ja päästää veden takaisin vesistöön puhtaampana kuin sen on sieltä ottanut — esimerkki siitä, miten järkevästi toimintaan. Tänä päivänä turvesoilta pystytään vedet kanssa samalla keinoin puhdistamaan. Se on totta, että tiettyjä ongelmia on siellä, niin kuin edustaja Hassi sanoi, mutta nekin ovat hallittavissa olevia asioita. Minun mielestäni tämä suomalainen mentaliteetti on se, jolla yritetään tehdä kaikkensa, että maaseudun elinkeinot lakkaisivat. Kerro yhden esimerkin.

Arvoisa rouva puhemies! Ilomantsi oli aikanaan merkittävä turvetuottaja. Sen jälkeen on kaikkensa tehty erilaisilla ympäristösäännöillä — on totta, että siellä on ympäristöongelmiakin ollut, ei sitä sovi kieltää, mutta nekin asiat on pantu parempaan kuntoon ja yhä parempaan kuntoon ne tulevat — ja toistasataa työpaikkaa on mennyt. Australiasta ajetaan maahan kivihiiltä, ja me velkaannumme hurjalla vauhdilla. Jos nyt oikein muistan, niin huomenna tai ylihuomenna Moody's laskee Suomen luottokelpoisuusluokitusta. Valtiovallan lainat lähtevät nousuun, korot lähtevät nousuun. Onko meillä varaa siihen, että omat elinkeinot lakkautetaan tai tehdään niiden harjoittaminen lähes mahdottomaksi? Ja sen jälkeen kun olemme pulassa, emme pysty auttamaan edes itseämme, kun olemme luoneet sellaisen byrokratian, joka ei kerta kaikkiaan ole enää korjattavissa millään muulla kuin todella kovalla kädellä, mutta siihenhän tarvitaan ajattelutavan muutosta. Kysymys ei ole mistään tekniikasta tai osaamisesta. Kysymys on siitä, haluammeko me tämän maan pitää kunnossa, asuttuna. Meillä on ainoastaan suunnitelma, että 700 000 ihmistä pitää saada suuriin kasvukeskuksiin asumaan, maaseutu pitää saada tyhjäksi, ja yhä enemmän on niitä ihmisiä, jotka täällä asuvat ja maksavat valtavan kallista hintaa asunnosta tai hirvittävää vuokraa, (Puhemies koputtaa) johon heillä ei ole varaa.

20.22 Riitta Myller sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä kyllä uskon siihen, että meidän parhaita valttejamme Suomessa on se, että me teemme hyviä, laadukkaita ja sellaisia tuotteita, jotka ovat ympäristön kannalta hyviä ja joilla viemme eteenpäin kestävää kehitystä, ja sen pitää kyllä kestää se, että me huolehdimme erilaisilla lupakäytännöillä ja muilla siitä, että se tuotanto, joka Suomessa tuotetaan, ei pilaa vesiä, ei pilaa ilmaa eikä pilaa maaperää. Kyllä me tarvitsemme tähän myös lainsäädäntöä, me tarvitsemme normeja, me tarvitsemme lupakäytäntöjä, ja silloin kun asia hoituu hyvin, niin oikein hyvä asia. (Hannu Hoskonen: Lisää kivihiiltä, lisää kivihiiltä!)

20.23 Mikko Savola kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Haluan nyt korostaa sitä, että kun tässä puhutaan nyt näistä turvenevojen lupamaksuista, niin puhutaan maksuista, jotka olisivat tulleet takautuvasti. Ei se poista velvoitetta siitä, etteikö ympäristönsuojelun pitä olla kunnossa, vaan tässä puhutaan aivan kohtuuttomasta maksusta pie-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2016 vp

nelle turvenevalle, lähinnä omaan käyttöön maatilalla, kuiviketurpeeksi tai energiaturpeeksi, taikka sille lähialueelle samaan käyttöön tulevien tuotteitten tuottamiseen tulevista maksuista. Sen ajan pidentämisestä nyt puhutaan. Tämä on vähintään kohtuullista, että sitä viidellä vuodella pidennetään, ja tietysti jatkossakin sen jälkeen tulee katsoa hyvin huolella, mikä on kohtuullista ja mikä ei tällaisten maksujen suhteen.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Ja puhujalistaan.

20.24 Nasima Razmyar sd: Arvoisa rouva puhemies! Kuten tässä edellä puhuneet ovat jo maininneet, myös tässä, arvoisa ministeri, on paljon hyvää, ja tietenkin meille kaikille on tärkeää, että byrokratiaa karsitaan ja sitä kautta saadaan asioita myös sujuvammaksi.

Mutta olen hyvin samaa mieltä edustaja Hassin ja Myllerin kanssa tästä viiden vuoden siirtymäajasta. Ensinnäkin toivoisin ministeriltä vastausta siihen, minkä takia se vuosi tosiaankaan ei riitä, ja toivon myös vastausta siihen, minkälaisella lausuntokierroksella tämä on käynyt ennen tätä. Ja sitten oikeastaan näistä kokemuksista, joita siirtymäajoista on aikaisemmin ollut: kokemusten joukossa on myös hyvin kielteisiä kokemuksia, koska monet saattavat tehdä hakemukset aivan viime tingassa, jotta se johtaa näihin uusiin lisäaika-vaatimuksiin. Voiko ministeri tässä vielä täydentää, että näin ei tule käymään vaan tässä sitten on tosiaankin kyse tällaisesta kohtuullisuudesta?

20.25 Markku Pakkanen kesk: Arvoisa puhemies! Täällä on käyty kriittistä keskustelua turvetuotannosta. Itse näen turvetuotannon hyvin kotimaisena ja työllistävänä teollisuudenalana, myös energianäkökulmasta kannattavana. Ihmettelenkin, että täällä tätä vuoden aikaa pidettäisiin kohtuullisena tällaiseen muutoshakuun ja lupien käsittelyyn. Vähän kun tuntee sitä teollisuutta paremmin tai niitä yrittäjiä, jotka sillä alalla toimivat, niin kyllä viisi vuotta on varsin kohtuullinen aika sille, että pystytään arvioimaan omia investointeja ja tällä lailla varautumaan tulevaisuuteen tässä turvetuotannossa. On hyvä, että nämä pienet alueet ja toiminnassa olevat luvat saavat nyt tämän jatkoajan. Minusta tämä esitys on hyvin asiantuntemuksella valmisteltu, siitä kiitos ministerille, että on tällainen esitys ja myös tällä esityksellä joustavoitetaan ja byrokratiaa puretaan hyvin.

Täällä on noussut esille myös tämä kohtuullistaminen näiden lupamaksujen suuruudessa, ja myös minä mielelläni kuulisin, onko niihin lupamaksuihin tulossa mitään porrastusta tai tällaista, että luvan suuruus ratkaisisi sen asian, miten se asia menee tässä eteenpäin.

20.26 Mikko Savola kesk: Arvoisa rouva puhemies! Byrokratian purkuhan tässä on tietysti se kaiken lähtökohta, se että kevennetään säännöstelyä ja kohtuuttomia lupamaksuja, kevennetään semmoisia, mitkä ovat järjenvastaisia: sellaisiin maksuihin, joihinkä yrittäjä ei ole tavallaan voinut varautua, haetaan kohtuullisuutta. Ja mikä ei ole kohtuus, se ei voi olla lakikaan, se on jo vanha sanonta.

Olen edustaja Hoskosen kanssa aivan täysin samaa mieltä siitä, että tuolla maaseudulla pitää pystyä elämään, siellä pitää pystyä yrittämään, elinvoiman mahdollisuuksia pitää olla. Meidän pitää pystyä turvamaan kotimaista energiantuotantoa, meidän pitää pystyä turvaamaan kotimaista työllisyyttä ja yrittäjyyttä tuolla maakunnissa. Ja nämä kaikki, millä me pystymme sitä edistämään, ovat hyväksi.

Sitten kun mennään vielä tähän itse turvetuotantoon ja niihin kustannuksiin, niin kun pienikin neva avataan turvetuotannolle, siinä on erinäisiä kustannuksia, mitä tulee ojitus-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2016 vp

sesta, ympäristönsuojelusta, kun tehdään läjitysallasta, tehdään suodatinkenttää ja niin edelleen. Se, että noita takautuvia lupamaksuja tulisi, ei poista niitä velvoitteita, etteikö näiden asioiden pitä olla kunnossa, ja jokainen vastuullinen tuottaja ne haluaa myös huolehtia. Enemmän kyse on siitä, haluammeko me pitää kotimaisen työllisyyden, kotimaisen energian puolta vai luotammeko me tässäkin asiassa ulkomailta tuotuun kivihiileen, energiaan, joka ei kyllä meidän omaa talouttamme paranna.

20.28 Hanna Halmeenpää vihr: Arvoisa rouva puhemies! Nämä lupamaksut voivat kyllä todella olla aivan kohtuuttomia monille pienille ja keskisuurille toimijoille hyvin monilla muillakin elinkeinotoiminnan aloilla kuin turvetuotannossa, josta nyt puhumme. Siitä olen samaa mieltä, että kohtuullistamiseen voisi olla tarvetta ja keinoja siihen hyvä etsiä.

Se, että lupamenettelyä sovelletaan ja käytetään jo toiminnassa oleviin elinkeinotoiminnan harjoittajiin, ei ole kylläkään mitenkään tavatonta tai poikkeuksellista. Itse asiassa koko ympäristönsuojelun tason hyvä kehitys Suomessa on perustunut siihen, että kun puhdistustekniikat ovat kehittyneet, niin niitä on alettu toiminnanharjoittajilta myös vaatia, niin Uimaharjun sellutehtaalla kuin kaikkialla muuallakin. On aivan tavallista, että tuotannon ympäristövastuita tarkennetaan ja luvituksen yhteydessä menetelmät päivitetään vastaamaan parasta saatavilla olevaa tekniikkaa. Ja kysyisinkin oikeastaan ministeriltä: miten nyt näiden kyseessä olevien alle 10 hehtaarin turvesoiden kohdalla ympäristövastuita on tällä hetkellä säädelty, ja vastaako se vesiensuojelun nyky menetelmiä?

20.29 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Yritin saada edustaja Hoskosen äskeiseen puheenvuoroon vastauspuheenvuoron, mutta nyt näin varsinaisessa puheenvuorossa sitten totean, että kun edustaja Hoskonen ja hänen jälkeensä myös edustaja Savola antoivat ymmärtää, että turpeen vaihtoehto olisi kivihiili, niin Tilastokeskushan tammikuun 28. päivä tänä vuonna ilmoitti, että kivihiilen käyttö on Suomessa laskenut samalle tasolle kuin 80-luvun alussa. Eli siinä asiassa, että kivihiilen käyttö laskee, olemme aivan oikealla tiellä.

20.30 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Aivan oikein, kivihiilen käytön pitää laskea ja sen pitää loppua kokonaan, ja sitten ruvetaan käyttämään näitä kotimaisia energiaraaka-aineita, puuta ja turvetta, jotta saataisiin joskus nuo velatkin maksettua. Olen elämäni aikana tottunut siihen, että se, mitä velkaa on tullut otettua, on tullut aina maksettua. Suomen valtiolla ei taida valitettavasti tämä oppi vielä olla perille mennyt.

Arvoisa rouva puhemies! Yksi lyhyt esimerkki järjestöisestä ympäristölupamenettelystä ja eri suojeluun liittyvistä turhista maksuista: Kesälahtelainen yrittäjä pyörittää minkki-tarhaa, kettutarhaa, jossa on erittäin korkeatasoista tuotantoa, monta ihmistä töissä. Nyt ympäristöviranomaisen vaatii siltä ympäristölupaa, ja se maksaa 15 000 euroa. Toiminta on siinä vaakalaudalla, jatkaako yrittäjä enää vai pistääkö ihmiset kilometritehtaalalle. Tällaisia ei tässä maassa saa tapahtua.

Sen takia byrokratian purku ja erilaisten jätessäännösten ja tällaisten asioiden yksinkertaistamisen ja byrokratian purun kaikessa, koko hallinnon läpi, pitää olla tämän hallituksen ja seuraavien hallitusten asia numero yksi. Jos me haluamme tässä maassa elää, tehdä töitä ja maksaa veroa, meillä ei ole enää muuta vaihtoehtoa. Tällainen turhanlainen liirumlaarumi on lopetettava. Jos ette usko, niin kannattaa käydä kerran päivässä katsomassa Suomen valtion velkaantumismuutoksia, se rauhoittaa huomattavasti hurjimpia ajatuksia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2016 vp

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Ja ministeri Tiilikainen, kolmisen minuuttia.

20.31 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen: Kiitos, puhemies, ja kiitos monista tärkeistä kannanotoista. Olen usean edustajan kanssa, muun muassa valiokunnan puheenjohtaja Hassin kanssa, täysin samaa mieltä siitä, että vesiensuojelu on äärimmäisen tärkeä juttu. Se todettiin täällä monessa puheenvuorossa, ja se on tärkeätä myös turvetuotannon yhteydessä. Meillä pitää olla periaate, että yhtä luonnonvaraa käytettäessä ei saa turmella toista. Senpä takia jatkossakin ympäristönsuojelulain mukaan edellytetään, että uusilta, niin pieniltä kuin isoilta, turvetuotantoalueilta vaaditaan ympäristölupa.

No, sitten, miksi olemassa olevilla alueilla nyt päädyin ratkaisuun, että lykätään tätä siirtymäaikaa ihan niin kuin tuntuvasti? Juuri siksi, että jos meillä on joku olemassa oleva toiminta, joka on useimmiten näin pienillä alueilla aika pienimuotoista, niin kuin esimerkiksi edustaja Savola täällä kuvasi, niin tuo pakkoluvitus lyhyellä siirtymäajalla tarkoittaisi ainostaan, että joko sen yrittäjän on pakko lopettaa se homma tai sitten se on kerta kaikkiaan taloudellisesti kannattamatonta. Tällä viiden vuoden siirtymäajalla taataan se, että jos tuo alue on ollut jo pitempään tuotannossa, niin voi olla, että viiden vuoden aikana se tuotanto viedään loppuun, mitä siellä nostettavaa turvetta on, tai sitten alueen haltijalla on viisi vuotta aikaa funtsia, kannattaako siihen lupaa lähteä hakemaan vai ei.

Edustajat Myller ja Hassi ja moni muu ihmettelivät tätä siirtymäajan pituutta. Te olette europarlamentissa toimineet monta kertaa niin, että kun jotain ympäristönsuojelulakia ollaan muuttamassa, olkoonpa vaikka biomassaa käyttävistä voimaloista kyse, niin silloin on ihan luonnollista, että Suomen edun mukaisesti on haluttu niille olemassa oleville laitoksille hakea mahdollisimman pitkää siirtymäaikaa, että tiukennukset ympäristönsuojelulainsäädäntöön koskevat aina tulevaa tai että siirtymäaika on järkevä. Tässä on aivan samasta ilmiöstä kyse. Kun muutetaan lakia niin, että tulevaisuudessa paremmin ympäristönsuojelu meidän turvetuotannossa huomioidaan, niin annetaan kuitenkin näille pienille olemassa oleville toimijoille riittävän pitkä ja järkevä siirtymäaika.

Edustajat Pakkanen ja Savola kysyivät tästä maksujen porrastuksesta. Nythän meillä on niin kuin tämmöinen omakustannusperiaate tietyllä lailla näissä lupamaksuissa, ja tulen selvittämään sen, onko mahdollista pienten alueitten osalta saada myös pienempi maksu, jos tuo luvan käsittely on kevyempää. Tietenkin kaiken kaikkiaan tässä luvituksessa luvituksen sujuvoittaminenhan on hallituksen yksi tavoite. Jos tuota prosessia pystytään sähköistämisen avulla esimerkiksi yksinkertaistamaan ja nopeuttamaan niin, että siitä syntyy viranomaisille vähemmän kustannuksia, vähemmän vaivaa hakijalle, niin kaiken järjen mukaan silloin myös maksut tulevat alenemaan, koska siinä on se omakustannusperiaate.

20.34 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Ihan niin kuin ministeri Tiilikainen totesi, lainsäädännössä, niin suomalaisessa kuin eurooppalaisessakin, on ihan normaali käytäntö, että toimijoille, jotka jo harjoittavat jotain toimintaa, annetaan siirtymäaikoja. Mutta siltä osin haluaisin tarkentaa, että ihan tavanomainen menettely ei ole se, että takautuvasti pidenne-tään näitä siirtymäaikoja.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin ympäristövaliokuntaan.